

Emocingas paauglių savižudybių aptarinėjimas gali paskatinti naujas savižudybes

Savižudybių prevencijos srityje dirbantys psichologai su dideliu susirūpinimu stebi po kelių paauglių savižudybių žiniasklaidoje ir visuomenėje kilusį ažiotažą. Dėl prevenciniu požiūriu netinkamo šių įvykių pateikimo krizė ir sumaištis jau seniai peržengė šeimos ir mokyklų ribas. „Nesiliaujantis emocingas įvykių aprašinėjimas, viešas kaltųjų ieškojimas, vaizdinėmis priemonėmis paremti detalūs savižudybių būdų aptarimai, savižudybės sukeltos mirties romantizavimas tokioje situacijoje yra labai pavojingi, nes itin padidina savižudybių epidemijos tikimybę“ – teigia psichologė, Kauno Medicinos universiteto docentė Nida Žemaitienė.

Jai antrina Vilniaus universiteto profesorė Danutė Gailienė: „Moksliniai tyrimai pateikia neginčijamą įrodymą, kad vaikai ir paaugliai tokioje situacijoje tampa itin pažeidžiami. Labai padidėja tikimybė, kad jie pakartos aprašinėjamus savižudiškus poelgius“. Specialistai su nerimu konstatuoja, kad jei ir toliau taip elgsimės, naujų savižudybių pavojus toliau didės. Anot jų būtina nedelsiant imtis visų reikiamų priemonių, kad būtų sumažintas „užsikrėtimo“ savižudybės idėja pavojus.

Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacijos prezidento ir „Jaunimo linijos“ vadovo dr. Pauliaus Skruibio nuomone taip pat nekonstruktyvu ir netgi žalinga visas paauglių savižudybių priežastis suvesti vien į Emo judėjimą. „Pavojingas ne Emo judėjimas ar stilius, pavojinga yra nuostata, jog žaloti save yra normalu ar netgi madinga“ – teigia jis. Psichologas pažymi, kad moksliniai tyrimai rodo, jog tokia nuostata vis labiau įsigali tarp Lietuvos paauglių. Šis procesas trunka jau daugiau kaip 10 metų ir turi mažai ką bendro su Emo judėjimu.

Psichologai kviečia visus, žiniasklaidoje nušviečiančius savižudybių atvejus elgtis atsakingai, tartis su specialistais ir vadovautis pagrindiniais savižudybės sukeltų krizių valdymo principais:

- Lakoniškai konstatuoti įvykusį faktą.
- Vengti emocinio sureikšminimo, romantizavimo, šlovinimo.
- Detaliai neaprašinėti savižudybės būdo ir priemonių.
- Nevaizduoti savižudybės vienpusiškai, pvz., kaip neišvengiamos išeities kokioje nors situacijoje.
- Pageidautina, kad straipsniuose apie savižudybę šalia įvykio aprašymo būtų stengiamasi nurodyti ir galimas alternatyvas – kur toks žmogus būtų galėjęs rasti pagalbos, kaip atpažinti gresiančios savižudybės pavojų ir ką tada daryti, kur kreiptis skubios pagalbos jei gresia savižudybė.

Emocinė parama vaikams ir jaunimui:

„Vaikų linija“

Nemokamas telefonas: 8 800 11111

Parama internetu: www.vaikulinija.lt

Emocinę paramą teikia savanoriai.

„Jaunimo linija“

Nemokamas telefonas: 8 800 28888

Parama internetu: www.jppc.lt/draugas

Emocinę paramą teikia savanoriai.

Daugiau informacijos:

doc. Nida Žemaitienė, tel. 8 686 45734

Kauno medicinos universitetas

prof. Danutė Gailienė, tel. 8 685 20004

Vilniaus universitetas

dr. Paulius Skruibis, tel. 8 686 36979

Lietuvos telefoninių psichologinės pagalbos tarnybų asociacija